

Besparelser, færre ansøgninger og små årgange presser gymnasier

UDDANNELSE: Gymnasierne er presset økonomisk, og de årlige besparelser på to procent får en stor del af skylden. Lokale gymnasier frygter, at besparelserne bliver ved.

Ib Brøkner Christiansen. En lignende besked kommer fra Odsherred, men her frygter rektor alligevel, at besparelserne fortsætter: - Vi har jo håndteret besparelserne på fornuftig vis. Vi har en god skole, som laver nogle gode resultater. Problemet er, at besparelserne bliver ved, siger rektor for Odsherred Gymnasium, Niels-Peter Andersson.

Besparelserne fortsætter Begge gymnasier mærker tydeligt, at økonomien strammer til, og hos Danske Gymnasier forklarer formand Birgitte Vedersø, at tendensen rammer mange gymnasier.

- Vi går ind i fjerde år med to procents besparelser, og de er forlænget til 2021, siger hun.

I en rundspørge, som Danske Gymnasier har foretaget blandt landets 115 gymnasier, svarer 12 procent, at de forventer en direkte kritisk økonomisk situation, mens 78 procent af gymnasierne forventer en stram økonomi, som gymnasierne vil håndtere ved at spare på personale, indkøb og drift.

Derfor advarer Danske Gymnasier mod at fortsætte besparelserne på den finanslov, som skal til forhandling senere på året:

- Det kan godt lyde klynkende, når vi klager over to procents besparelser, men

» Det kan godt lyde klynkende, når vi klager over to procents besparelser, men der er ikke mange parametre, man kan røre ved i vores budgetter.

Birgitte Vedersø, formand, Danske Gymnasier

der er ikke mange parametre, man kan røre ved i vores budgetter. 70 procent går til løn - derfor er vi nødt til at kigge på antallet af lærere, hvis vi skal spare, siger Birgitte Vedersø.

Hun forklarer, at de gymnasier, der bliver hårdest ramt, er de, der er i de tyndere befolkede områder:

- Det er altafgørende, at vi beholder uddannelserne i de områder. For eksempel vil du kun få folk, hvis job er flyttet, til at bosætte sig, fordi deres børn vil kunne få god en uddannelse i områderne, siger Birgitte Vedersø.

Rammer kvaliteten

Hos gymnasiet i Vordingborg kommer de ikke til at afskedige lærere - men kvaliteten på uddannelserne

Årgangene bliver mindre, især på gymnasierne i de tyndt befolkede områder. Og sammen med den årlige besparelse på to procent i tilskuddet til gymnasier, gør det, at gymnasiernes økonomi er trængt.

Foto: Kenn Thomsen

bliver ramt, mener rektor:

- Man har mere at lave som gymnasielærer, end man havde før i tiden. 80 procent af vores udgifter er uundgåelige - først og fremmest løn. Vi kan spare på de sidste 20 procent, hvor det er efteruddannelse, bøger, internet, elektroniske hjælpemidler - sparer man her, så svækker man kvaliteten. Så skal der spares på de omkostninger,

man kan, siger Ib Brøkner Christiansen.

Ligesom Odsherred Gymnasium er Vordingborg kommet besparelserne og det faldende elevtal i forkøbet

- Vi har mindre årgange, og det har vi forsøgt at imødegå ved at begynde et par hf-hold, hvor 50 elever har meldt sig til, siger Niels-Peter Andersson.

Han forsøger samtidig at tiltrække endnu flere uddannelser til Odsherred.

Ifølge Danske Gymnasiers rundspørge er overskuddet i 2017 i snit 495.899 kroner på de ni Vest- og Sydsjællandske gymnasier, og hos både Odsherred og Vordingborg Gymnasium lyder det, at overskuddet ligger på »nogle få hundrede tusinde kroner«.

Af Søren Schaadt Larsen

SJÆLLAND: Små årgange og årlige besparelser på to procent sætter gymnasierne i en økonomisk klemme. Søgningen til optag på sjællandske gymnasier er ifølge Danske Regioner faldet 3,7 procent, og regeringens grønthøster skærer hvert år to procent af tilskuddet til gymnasierne.

Det betyder, ifølge sammenslutningen Danske Gymnasier, at mange gymnasier bliver presset økonomisk - specielt de små gymnasier i tyndt befolkede områder.

På gymnasierne i Vordingborg og Odsherred kender de til problemerne, men er alligevel optimistiske:

- Vi bliver ikke truet af lukning, vi var forberedt på besparelserne, siger rektor for Vordingborg Gymnasium,

Klimaforandringer kan gøre os syge

HOT: Varmere temperaturer i forbindelse med klimaforandringerne rammer mange dele af vores tilværelse.

Skovflåten kan i fremtiden komme til at bære rundt på endnu flere sygdomme end Borrelia.

Arkivfoto: Thomas Olsen

SJÆLLAND: Hvis temperaturerne i Danmark bliver meget højere, risikerer vi eksempelvis, at et myggestik ikke bare giver en irriterende kløe, men i stedet gør os syge.

Samtidig kan det varmere vejr også betyde færre luftvejsinfektioner, det skriver Miljøstyrelsen på Klimatilpasning.dk.

Ifølge Ugeskrift for Læger vil flere sygdomme, som vi kender fra tropiske og subtropiske klimaer, finde

vej til Danmark, når det bliver varmere.

Det kan være infektioner fra havbakterier og varmere havvand, giftige alger, men også flere tilfælde af astma, fordi planter, der er mere al-

lergene, kommer til landet med det varmere vejr.

Mere forskning

Vi kender allerede skovflåten som et lille sygdomsspredende mareridt. Oftest

smitter de med borelia, når vi bliver bidt, men højere temperaturer kan give det lille kerneformede dyr mulighed for at smitte os med andre sygdomme, som europæisk hjernebetændelse.

Fugt og temperaturforhold afgør, hvor flåterne i fremtiden får gode livsbetingelser, og det varmere klima vil passe dem godt. Det samme gælder myg, som også kan blive en større plage, og fordi arter af myg, som er kendt for at bære sygdomme, kan sprede sig i Danmark. Det kan medføre malaria, denguefeber og nilfeber.

En formildende omstændighed er, som Videnskab.dk skriver, at hvis malaria eller andre sygdomme truer os, så vil forskningen i disse områder opleve et boom - altså vil indsatsen mod sygdommene blive mere intens.

Klimaserie: Vores verden forandrer sig

KLIMA: Kloden står over for et stort problem med den nuværende klimakrise.

Sådan lyder det fra meteorolog Jesper Theilgaard, og sådan lyder det også fra mange andre, som avisen har talt med i forbindelse med sommerens klimaserie. De fortæller, at temperaturerne her på Jorden bliver højere, og at varmen smelter isen på polerne, havvandet stiger, vejret bliver vildere - blandt andet.

Klimaforandringerne medfører rigtigt mange

forandringer i det samfund, vi kender. Derfor vil vi i klimaserien henover sommeren se nærmere på, hvad disse forandringer betyder - både i forhold til vejret, men også i forhold til det samfund, vi lever i.

/schaadt